

VIKINGEN FINANCIAL SOFTWARE AB

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

VIKINGEN

Peter Östevik

2015-10-20

För att öka chanserna till en god vinst på sikt, bör du titta på bolagens ekonomi. I Vikingen kan du jämföra ett stort antal bolag med varandra och komma fram vilka som har de bästa förutsättningarna enligt nyckeltalen.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

Innehåll

8. Fundamental analys	2
8.1 Begrepp i resultat- och balansräkning.....	2
8.2 Bolagsbeskrivning.....	4
8.3 Nyckeltal	4
8.3.1 Beskrivning av nyckeltalen	4
8.3.2 Nyckeltalstabeller som följer med i Vikingen.....	9
8.3.3 Snabbmenyn i nyckeltalstabell.....	9
8.3.4 Skapa rankingtabell utifrån nyckeltal	10
8.3.5 Skapa en tabell med flera år.....	11
8.3.6 Nyckeltal för ETT bolag.....	11
8.3.7 Skapa egen nyckeltalstabell.....	12
8.4 Arbetsytor med nyckeltal	13
8.5 Sortera fram bolag med intressanta nyckeltal, Autopiloter.....	14
8.5.1 Autopiloten F10_rank:.....	14
8.5.2 F20_bv: Sortera fram bolag med de högsta börsvärdena.....	15
8.5.3 F20_pe: Sortera fram bolag med de lägsta PE-talen.....	16
8.6 Sortering med modeller, FundBoxGraph och FundFilter	16
8.6.1 Balansanalys	16
8.6.2 FundBoxGraph.....	17
8.6.3 FundFilter	18
8.6.4 Omsättningstillväxt.....	19
8.6.5 Prisband.....	20
8.6.6 Vinsttillväxt.....	21
8.6.7 WBwinner	22

8. Fundamental analys

Det finns två huvudskolor för att avgöra om en aktie ska köpas eller säljas; teknisk analys och fundamental analys. De båda metoderna kan och bör kombineras. När du hittat en eller flera objekt som uppfyller dina krav fundamentalt eller tekniskt och därmed ligger i köpläge, bör du med Vikingen även kontrollera din uppfattning. Genom att kombinera den tekniska och den fundamentala analysen har du större chanser att lyckas.

Fundamentaldatabasen innehåller de historiska fundamentaldata som du har beställt. Databasen bygger på den information som börsbolagen offentliggör. Ett börsnoterat företag har en viss informationsplikt och rapporteringscykeln ser ut ungefär så här:

Efter räkenskapsårets slut, som vanligtvis sammanfaller med kalenderårets slut, påbörjas bokslutsarbetet och inom ett par månader presenterar företaget en årsboksluts-kommuniké. Därefter slutförs arbetet med årsredovisningen och en tryckt sådan presenteras vanligen efter ytterligare ett par månader, dock senast 14 dagar före bolagsstämman. Under året kan bolaget publicera delårsrapporter. De flesta börsföretag publicerar dock kvartalsrapporter. I samband med årsbokslutskommunikéer och delårsrapporter lämnas oftast en prognos över det kommande årets resultat.

Hitta nyckeltalen i Vikingen:

1. Under **Visa** på huvudmenyn och sedan **Nyckeltal** hittar du massor av nyckeltal för **ETT** bolag.
2. Sammanställda nyckeltalslistor för en **objektlista** finns under **Tabeller – Nyckeltalstabell**.
3. Grafer:
 - a. **Analytikern – FA-graph**. Olika nyckeltal i diagramform
 - b. **Arbetsyta** – Börja på FA-

FA är en förkortning för Fundamental Analys.

Klickar du på jordgloben till höger i verktygsfältet öppnas automatiskt företagets hemsida där vidare information finns.

8.1 Begrepp i resultat- och balansräkning

För att förstå fundamentaldatan är vissa begrepp viktiga. De vanligaste förklaras här:

Omsättningstillgångar: Tillgångar som omsätts under året, till exempel kassa och bank, kundfordringar, varulager, aktier, förskott till leverantörer.

Anläggningstillgångar: Tillgångar som innehas under längre tid än 1 år. Till exempel finansiella anläggningstillgångar, mark, skog, byggnader, maskiner, aktier, goodwill, skepp. Genom att studera förhållandet mellan dessa tillgångar kan man se vad tillgångarna består av, vilket är intressant vid exempelvis ett företagsförvärv. Det är även intressant hur förhållandet ändras över tiden.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

Korta skulder: Utgör företagets kortfristiga skulder till exempelvis leverantörer, banker, skattemyndigheter, kreditorer, personal. Det är pengar som skall betalas ut inom en snar framtid. Är de korta skulderna stora och växer är det ett negativt tecken.

Långa skulder: Utgör företagets långfristiga skuldsättning som banklån och andra långfristiga lån och krediter. Ofta kräver dessa långgivare ränta oavsett hur det går för företaget.

Eget kapital: Det kapital som aktieägarna satt in i (dvs. lånat ut till) företaget. Förkortas EK i Vikingen. Ibland räknas även minoritetsintressen, dvs kapital insatt av delägande bolag, där ägandet är mindre än 10% av det totala aktiekapitalet, in i eget kapital.

Obeskattade reserver: inom redovisning intar de obeskattade reserverna en mellanställning mellan skulder och eget kapital och placeras också mellan dessa rubriker i balansräkningen. Eftersom poster-na inte är beskattade, består de egentligen dels av en latent (dold) skatteskuld, dels av eget kapital. Syftet med de obeskattade reserverna är att man ska kunna jämma ut skattebelastningen mellan resultatmässigt goda och dåliga år. När företaget har goda år med höga vinster utnyttjas avsättningarna till olika reserver. Vid sämre år återförs avsatta reserver till beskattning. De obeskattade reserverna är alltså rent skattemässiga » bokslutsdispositioner, som är frivilliga. Exempel på poster som ska redovisas som obeskattade reserver är:

- periodiseringsfonder
- avsättning till ersättningsfond
- skillnaden mellan bokförd och faktisk pensionsskuld
- ackumulerade överavskrivningar (avskrivning utöver planenliga avskrivningar)
- den 3-procentiga lagerreserven för lager som värderas till anskaffningsvärdet
- den 15-procentiga lagerreserven för djur i jordbruk och renskötsel.

Obeskattade reserver förkortas OBR i Vikingen. Används i praktiken inte längre.

Övervärde är den positiva skillnaden mellan en tillgångs marknadsvärde och dess bokförda värde. Begreppet förekommer främst i samband med företagsvärdering.

Övervärden förkortas OV (eller ÖV om man tillåter sig svenska tecken) i Vikingen.

Schablonskatt = ett schablonvärde för kommande skatte-procentsats. Olika företag kan i verkligheten skatta olika. För att man ska kunna göra en mer rättvisande jämförelse av deras lönsamhet m.m. och för att skatten kanske inte är betald vid beräkningstillfället använder man ett schablonvärde för bolagsskatten. Fr.o.m. år 2009 är schablonskatten i Sverige 26,3%. I Norge och Danmark är den 28%. Detta värde används vid beräkningen av JREF i servern enligt $JREF = (1 - 0.263) REF$, och i klienten vid beräkning av JEK m.m.

Justerat eget kapital = eget kapital + obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

För den uppskjutna skatteskulden används schablonskatten ovan så multiplikationsfaktorn blir i Sverige även här = $(1 - 0.263) = 0.737$. I Norge och Danmark blir faktorn = $(1 - 0.28) = 0.72$. OBS att servern inte kollar vilket land som gäller utan använder 26,3% då den beräknar JREF. Det i servern beräknade värdet används dock f.n. ej i klienten.

Justerat eget kapital förkortas JEK i Vikingen.

Vi kan således skriva formeln

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

- $JEK = EK - (1 - \text{schablonskatteprocent}/100) * OBR + OV.$

Förhållandet mellan det egna kapitalet och skulderna visar i stort hur känsligt företaget är om företagets lönsamhet är låg under lång tid. Detta är viktigt vid bedömning av exempelvis fastighetsbolag samt tillväxtbolag.

8.2 Bolagsbeskrivning

I detta fönster visas alltid bolagsbeskrivningen för aktuellt objekt. Välj Visa | Bolagsbeskrivning. Du kan här läsa om bolagets affärsidé, omsättning, organisation och viktiga händelser under året.

8.3 Nyckeltal

I Vikingen finns möjlighet att studera drygt 40-tal olika nyckeltal. Välj Visa | Nyckeltal och en tabell med nyckeltalen visas.

8.3.1 Beskrivning av nyckeltalen

Objekt: Bolagsnamn och aktieslag.

Rapporttyp: Årsredovisning eller kommuniké År: Bokslutsår

Anl. tillg. : Bolagets totala anläggningstillgångar

Anställda: Antal anställda

Ant. Aktier: Antal aktier (Emissionjusterade antalet aktier)

Avkastning

Avk. JEK

Avkastning (=räntabilitet) = (generellt) Resultat / Kapital.

Avkastning på (justerat) eget kapital= nettoresultat i procent av justerat eget kapital. När vi även jobbar med minoritetsintressen så vill vi eliminera dessa ur formeln ovan, och den blir då istället

- Avkastning på eget kapital = $(REF - \text{minoritetens andel av REF})/JEK$

(Minoritetsandelen ingår ju inte i det egna kapitalet så den är redan borta ur nämnaren.)

Nu har vi inte tillgång till minoritetens andel av REF, men vi har tillgång till minoritetens andel av RES. Vi antar att minoritetens andel av REF står i samma proportion till REF som minoritetens andel av RES till RES och kan då ändå beräkna ett resultat till formeln ovan.

Avk. tot. kap. Avkastning på totalt kapital = rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av balansomslutningen.

- Avkastning på totalt kapital = $(RRFA + IRTE + IOVRFIN) / BALO$

Resultat efter finansnetto + finansiella kostnader (exkl. valuta kursförluster) dividerat med Balansomslutningen. (För banker används rörelseresultat, i försäkringsbolag används resultat för egen räkning och i rena investment används res. efter finansnetto.)

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

Avk. Syss. kap. : Avkastning på sysselsatt kapital = rörelseresultat + finansiella intäkter i % av sysselsatt kapital.

- Avkastning på sysselsatt kapital = $(RRFA + IRTE + IOVRFIN) / (BALO - SEJRTEB)$

Resultat efter finansnetto + finansiella kostnader (exkl. valuta kursförluster) dividerat med Sysselsatt kapital (Sysselsatt kapital är balansomslutningen minskad med ej räntebärande skulder, samt latent skatt på obeskattade reserver).

Avsättningar Avsättningar påminner om skulder men de skiljer sig från skulderna genom att man inte vet den exakta summan och/eller betalningsdagen. Företaget kan göra avsättningar för exempelvis pensioner, latent och/eller tvistiga skatter, tvistiga skulder, och avgångsvederlag. Avsättningar förkortas AVS i Vikingen.

Balansomsl. Balansomslutning

Bruttomarg. Marginal = (generellt) vinst i procent av omsättning.

Bruttomarginal=Bruttovinstmarginal=bruttovinstprocent = omsättning av handelsvaror och tjänster minus inköpsvärdet för sålda handelsvaror och tjänster i procent av omsättningen, annorlunda uttryckt Resultat före avskrivningar i procent av omsättning.

- Bruttomarginal = $RRFA / ITOT$

Resultat före avskrivningar / Totala intäkter

Börsvärde Börsnoterade aktier * respektive aktieslag kurs (onoterade aktier ingår med kursen för det mest omsatta aktieslaget)

Direktavk. Utdelning per aktie / aktiekurs

JEK $JEK = EK - (1 - \text{schablonskatteprocent}/100) * OBR + OV.$

Justerat eget kapital är lika med eget kapital + 73,7% av obeskattade reserver + övervärden

JEK/Aktie Justerat eget kapital / Antalet aktier

Kassaflöde Generellt kan man säga att det är internt tillförda medel minskat med Rörelsekapital och Investeringar, dvs. hur mycket pengar har kommit in, vad har det används till och hur mycket blev det kvar. Olika ekonomer räknar på olika sätt. Detta kan vi lite generellt beräkna som årets resultat minus avskrivningar. Egentligen ska vi i beräkningen ha med hur mycket pengar som fanns vid årets början, nyemissioner, etc., men eftersom vi huvudsakligen är intresserade av att se hur kassaflödet förändras då tiden går så fuskar vi här och använder:

- **Kassaflöde = RES + AVSKRIVNINGAR**

Vi har bestämt oss för ett sätt att räkna, eftersom vi vill jämföra företagen med varandra. Den här formeln kan behöva förfinas. Olika bolag redovisar på olika sätt.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

Kassalikv. Kassalikviditet= omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten i procent av kortfristiga skulder.

- $\text{Kassalikviditet} = (\text{OT} - \text{OTLAGER}) / \text{KS}$

Skulder:

Kortfristiga skulder (KS) = Leverantörsskulder + Övriga kortfristiga skulder.

Förkortas Kortf. Skulder, Långf. Skulder.

Oms. tillväxt (3) Medelvärde över omsättningens tillväxt över 3 år

Oms. tillg. Omsättningstillgångar.

Oms/Anst. Omsättning / Antalet anställda

Omsättning Totala intäkter

P/B (eller PB, B=Book Value). Aktiekurs / Eget kapital

- $\text{PB} = \text{PRICE} * \text{ANT_AKTIER} / \text{JEK}$

P/CF Aktiekurs / Kassaflöde per aktie (se Kassaflöde). CF=Kassaflöde.

- $\text{P/CF} = \text{PRICE} * \text{ANT_AKTIER} / \text{KASSAFLODE}$

P/E PE-tal : Aktiekurs / Vinst per aktie

- $\text{P/E} = \text{PRICE} / \text{Vinst per aktie}$

P/JEK Kursen i förhållande till Eget Kapital. P/JEK beräknas som börsvärde/JEK.

- $\text{P/JEK} = \text{PRICE} * \text{ANT_AKTIER} / \text{JEK}$

År 2013: I Sverige sätts JEK=EK eftersom obeskattade affärer inte används längre.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

P/S beräknas som aktiepris delat med omsättning per aktie.

Detta är lika med börsvärde/omsättning, vilket är den beräkning som faktiskt utförs i klienten:

- $P/S = PRICE * ANT_AKTIER / ITOT$

Resultaträkning

En resultaträkning är en sammanställning av resultatkonton i bokföring. Resultaträkningen visar en verksamhets intäkter (omsättning eller försäljning (försäljningsintäkt), ett företags eller en organisations totala försäljning (exkl. moms) och kostnader och ger som saldo periodens resultat (vinst eller förlust).

I resultaträkningen redovisas samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Resultaträkningen och den så kallade balansräkningen utgör delar av årsredovisningen och måste presenteras efter en viss så kallad uppställningsform för överskådlighetens skull. Uppställningsformen bestämmer bland annat i vilken ordning posterna i balans- och resultaträkningen skall hamna. Om företaget tidigare har lämnat in en årsredovisning skall varje post i balans- och resultaträkningen jämföras med motsvarande belopp för tidigare år genom så kallade jämförelsetal.

Så här är resultaträkningen i princip uppbyggd:

Omsättning (=nettoomsättning=försäljning = totala intäkter) Förkortas ITOT i Vikingen.

+ Övrigt netto (=övriga rörelseintäkter)

- Totala rörelsekostnader (exklusive avskrivningar)¹

+ Intressebolagsandel

= Rörelseresultat (=rörelse-)resultat före avskrivningar)². Förkortas RRFA i Vikingen.

EBITDA, Earnings Before Interest, Taxes and Amortization

Rörelseresultat är rörelseintäkterna minus rörelsekostnaderna lika med rörelseresultatet. Rörelseresultatet är med andra ord resultatet före finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt

Rörelseresultat

- Totala avskrivningar (=avskrivningar enligt plan³; oplanerade avskrivningar tilläts förr men ej nu) (varav nedskrivningar även redovisas separat)

= (rörelse-)resultat efter avskrivningar. Förkortas RREA i Vikingen. EBIT, Earnings Before Interest and Taxes

+ Finansnetto (=finansiella intäkter – finansiella kostnader).

= **Nettoresultat** (=Resultat efter finansnetto =resultat efter finansiella poster⁴). Förkortas REF i Vikingen. (*Nettoresultat= resultat efter finansiella intäkter och kostnader.*)

¹ Kan indelas i Rörelsens kostnader + Övriga rörelsekostnader.

² Detta specialberäknades förr för försäkringsbolag och banker.

³ Avskrivningar enligt plan beräknas som Anskaffningsvärde / Ekonomisk livslängd.

⁴ På engelska EBTA, earnings before taxes.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

(=Resultat före bokslutsdispositioner (och skatt))

+/- Bokslutsdispositioner)

= **Resultat före skatt**

- Skatt

- Minoritetens andel av resultatet

= **Resultat** (=årets resultat= redovisat resultat = redovisat nettoresultat, = nettovinst =årets resultat)

Förkortas RES i Vikingen.

Redov. res. Redovisat nettoresultat

Res. E. avskr. Resultat efter avskrivningar

Res. E. finansn. Resultat efter finansnetto

Res. f. avskr. Resultat före avskrivningar

Räntet. Grad. Räntetäckningsgrad = Resultat efter avskrivningar plus finansiella intäkter, delat med finansiella kostnader och övriga finansiella kostnader.

- $\text{Räntetäckningsgrad} = (\text{RREA} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / (\text{KRTE} + \text{KOVRFIN})$

Rörelsemarg. Rörelseresultat efter avskrivningar i procent av omsättningen,

- $\text{Rörelsemarginal} = \text{RREA} / \text{ITOT}$

Vinstmarginal (=vinstprocent) = rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av omsättningen. Vinstmarginalen visar hur mycket som blir kvar av varje omsatt hundralapp för att täcka räntekostnader och göra vinst. RRFA=RörelseResultat Före Avskrivningar.

- $\text{Vinstmarginal} = (\text{RRFA} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / \text{ITOT}$

Skulds. grad Totala skulder minskat med ej räntebärande skulder / JEK

Skuldsättningsgrad = skulder inklusive avsättningar/ eget kapital:

- $\text{Skuldsättningsgrad} = (\text{SEJRTEB} + \text{RTEBS} + \text{AVS}) / \text{JEK}$
Täljaren ska innehålla alla nuvarande skulder+ kända framtida skulder. Kända framtida skulder är t.ex. uppskjuten skatt och avsättningar som skall föras tillbaka i bokföringsdispositioner.

Soliditet: Justerat eget kapital (inkl. ev. minoritetsintressen) i procent av balansomslutningen (dvs. hur stor del av kapitalet är "verkligen företagets eget"). Även här kan vi ta med minoritetsintressena, som ju representerar ett verkligt kapital. Formeln blir då:

- $\text{Soliditet} = (\text{JEK} + \text{MININT}) / \text{BALO}$

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

Utd. Andel: Utdelad andel är den andel av vinsten som delas ut till aktieägarna. Den beräknas som utdelning (per aktie) delat med vinst per aktie, med minoritetsintressena borträknade:

- $\text{Utdelad andel} = \text{UTDAX} / \text{Vinst per aktie}$

Utd. tillväxt (3) Medelvärde över utdelningens tillväxt över 3 år

Utdelning Aktieutdelning

Vinst/Aktie Årets resultat per aktie

Vinst/Anst. Resultat per anställd

Vinstmarg. Vinstmarginal (=vinstprocent) = rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av omsättningen. Vinstmarginalen visar hur mycket som blir kvar av varje omsatt hundralapp för att täcka räntekostnader och göra vinst.

- $\text{Vinstmarginal} = (\text{REF} + \text{IRTE} + \text{IOVRFIN}) / \text{ITOT}$

Vinsttillväxt (3) Medelvärde över resultatets tillväxt över 3 år.

OBS! För utländska bolag som noteras på Stockholmsbörsen omräknas alla redovisade siffror till svenska kronor. Omräkningen sker med valutakurs på bokslutsdagen.

8.3.2 Nyckeltalstabeller som följer med i Vikingen

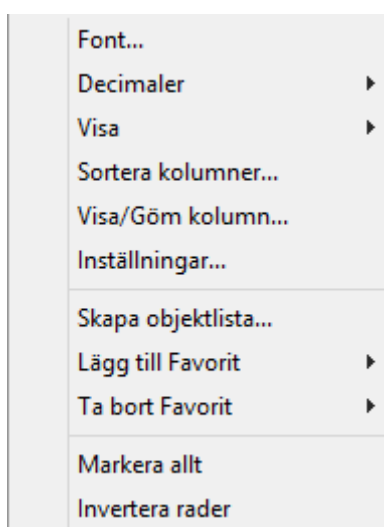
För att underlätta vid konstruktion av rankingtabeller eller historiska översikter finns åtta standardtabeller som är färdiga att användas.

Du hittar dem på **Tabell**-menyn, under **Nyckeltalstabell**: • Storleksmått • Resultatmått

• Marginal-/tillväxtmått • Avkastningsmått • Prismått • Finansiella mått • Balansmått • Vikingen Standard

Du kan även skapa din egen tabell genom att välja Egna mått.

8.3.3 Snabbmenyn i nyckeltalstabell

Högerklickar du i en tabell får du fram en snabbmeny. Du kan också dubbelklicka var som helst inom det område i tabellen där fundamentaldata presenteras.

Visa Här kan du lägga in radmedelvärde, radsumma, kolumnsumma och kolumnmedelvärde. Du kan exempelvis lägga till ett kolumnmedelvärde i varje kolumn i tabellen, för att se vilka bolag som värderas högre respektive lägre än genomsnittet för branschen. En ny rad läggs till längst ned i tabellen som innehåller ett aritmetiskt medelvärde för varje kolumn.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

Tabellinställningar

Tidpunkt

Rapportår: 2012

Sök bakåt antal år: 10

Visa antal tidigare år: 0

Kurs

Årsslut

Sista

Primär typ

Årsrapport

Kommuniké

Prognos

Sekundära typer

Årsrapport

Kommuniké

Prognos

OK Avbryt Hjälp

Inställningar I rutan **Tidpunkt** kan du välja vilket rapportår tabellen skall beräknas på. I rutan intill Sök bakåt antal år anger du hur lång historik beräkningarna av nyckeltalen ska grunda sig på. Vid Visa antal tidigare år fyller du i hur många tidigare år än det angivna rapportåret som ska visas i tabellen för de markerade objekten.

I rutan Kurs kryssar du för vilket av alternativen Årsslut eller Sista som ska ligga till grund för nyckeltal som beräknas med priset. Årsslut innebär att beräkningarna för tidigare år utförs med kursen från det årets slut. Beräkningen för innevarande år kommer dock att utföras på den senast uppdaterade kursen. Sista innebär

att alla års nyckeltal kommer att beräknas utifrån den senast uppdaterade kursen.

I rutan Primär typ väljer du vilken typ - årsrapport, kommuniké eller prognos, som beräkningarna i första hand ska grundas på. *I 2013 års utgåva är endast Årsrapport med. I någon utgåva efter år 2013 är det meningen att i rutan för Sekundär typ ska du kunna välja vilken eller vilka typer som beräkningarna ska grundas på om den primära typen inte finns i databasen. Du kan då kryssa för flera alternativ.*

Klicka OK när du gjort dina inställningar. Dina inställningar sparas och används även nästa gång du öppnar en nyckeltalstabell.

8.3.4 Skapa rankingtabell utifrån nyckeltal

Oavsett om du tänker ta fram en rankingtabell eller en historisk översikt ska du först välja en objektlista som innehåller de aktier du vill analysera. Vid körning av rankingtabeller använder du objektlistor för att jämföra en grupp av bolag, till exempel en bransch.

För att göra en rankingtabell sorterar du tabellen efter värdena i en viss kolumn genom att dubbelklicka på kolumnhuvudet. Första gången du dubbelklickar läggs lägsta värdet överst (stigande ordning), andra gången du dubbelklickar läggs högsta värdet överst (fallande ordning). Du kan också använda tabellens snabbmeny och där välja funktionen Sortera Kolumner...

Vill du sortera tabellen efter flera kolumner är det lämpligt att sortera i flera steg. Dubbelklicka i den första kolumnen för att sortera efter stigande värde. Markera sedan raderna för de aktier som uppfyller dina krav. När raderna är markerade tar du upp snabbmenyn och väljer Invertera rader. De rader du nyss markerade blir nu avmarkerade och alla andra rader markeras istället. Tryck sedan på DELETE-knappen på ditt tangentbord. De markerade raderna raderas då från tabellen. Därefter dubbelklickar du i huvudet på nästa kolumn som du vill sortera efter. Då sorteras de kvarvarande aktierna på nytt, denna gång efter det nya nyckeltalet. Fortsätt sedan på samma sätt om du ska sortera vidare efter ytterligare kolumner.

Observera att raderingar och andra manipulationer endast görs i tabellen vid presentationen. Du raderar eller ändrar ingenting i databasen. Äntrar du dina raderingar i tabellen är det bara att köra fram tabellen på nytt.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.3.5 Skapa en tabell med flera år

För att studera ett eller flera bolags utveckling över tiden, gör du, med ett undantag, på samma sätt som i tidigare avsnitt. Skapa en rankingtabell utifrån en av standardtabellerna. Under Inställningar måste du ange hur många års historik du vill visa och hur många års data du vill använda vid beräkningarna. Om du i inställningsdialogrutan anger 2012 som Rapportår och sedan sätter Sök bakåt antal år till åtta, samt Visa antal tidigare år till fyra, så ändras tabellen till att innehålla fem års data för varje bolag.

8.3.6 Nyckeltal för ETT bolag

Under menyn **V**isa finns menyalternativet **Nyckeltal**. Då får du upp nyckeltal för ett enda bolag.

Du får upp en snabbmeny när du högerklickar i tabellen. Du kan få andra nyckeltal om du klickar på **Nyckeltal** i snabbmenyn.

1235	1208	946
948	1091	677
1372	702	410
2527	1597	1264

- Font...
- Decimaler
- Visa
- Sortera kolumner...
- Visa/Göm kolumn...
- Inställningar...
- Nyckeltal**
 - Storleksmått
 - Resultatmått
 - Marginal-/tillväxtnmätt
 - Avkastningsmått
 - Prismått
 - Finansiella mått
 - Balansmått
 - Vikingen Standard
 - Delphi Finansanalytiker
 - Ändra befintliga...
- Markera allt
- Invertera rader
- Lås

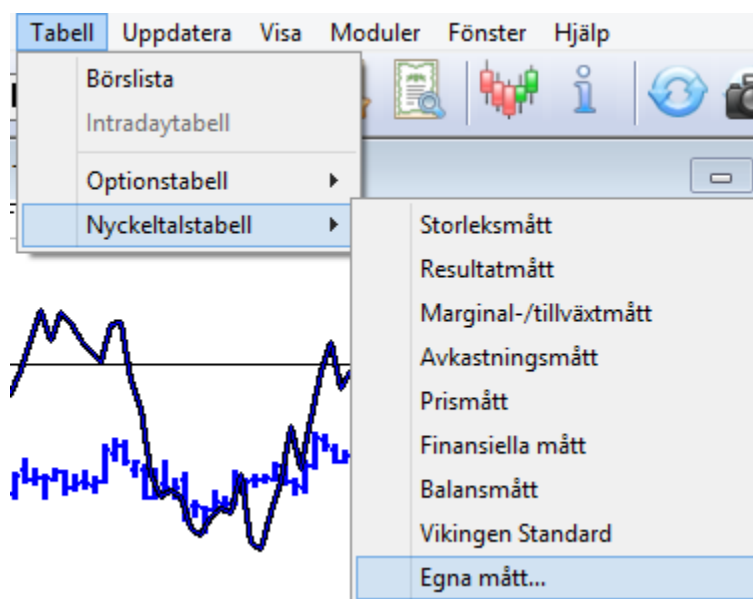
Lås/Lås upp tabell Du kan låsa tabellen till ett specifikt objekt, liksom du kan låsa diagram. När tabellen är öppen väljer du Lås på snabbmenyn. När du byter objekt kommer tabellen fortfarande att baseras på det objekt du skapade den med. Väljer du att låsa upp tabellen kommer den däremot att byta objekt när du väljer nytt aktuellt objekt.

Tanken är att det ska gå att kombinera såväl information baserad på prognoser som årsrapporter när prognoser kommer i Vikingen. I

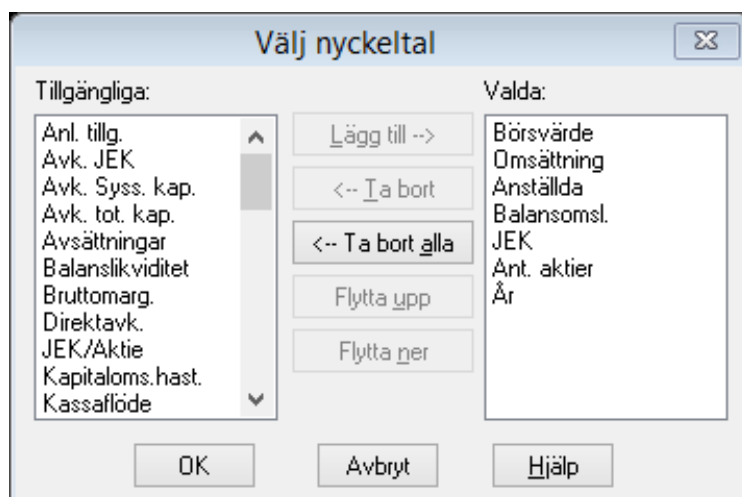
2013:års utgåva ingår ej prognoser. Ett (p) efter året anger att informationen härrör från en prognos. År som enbart innehåller prognosdata, är oftast inte kompletta vad gäller vissa dataposter. Det beror på att bolagen inte lämnar lika detaljerade prognoser som årsrapporter.

8.3.7 Skapa egen nyckeltalstabell

Om du vill använda en tabell som kombinerar information och nyckeltal från de olika standardtabellerna kan du välja menyalternativet **Egna Mått...** på menyn **Tabell | Nyckeltalstabell**. Då öppnas en dialogruta där du kan bygga upp en egen tabell.

I rutan till vänster framgår vilka nyckeltal som är tillgängliga. Du använder sedan knapparna märkta **Lägg till** och **Ta bort** respektive **Ta bort alla** för att flytta de nyckeltal du vill använda till rutan **Valda**. När du markerar nyckeltal kan du markera flera poster samtidigt och flytta dessa på en gång mellan **Tillgängliga** och **Valda**.

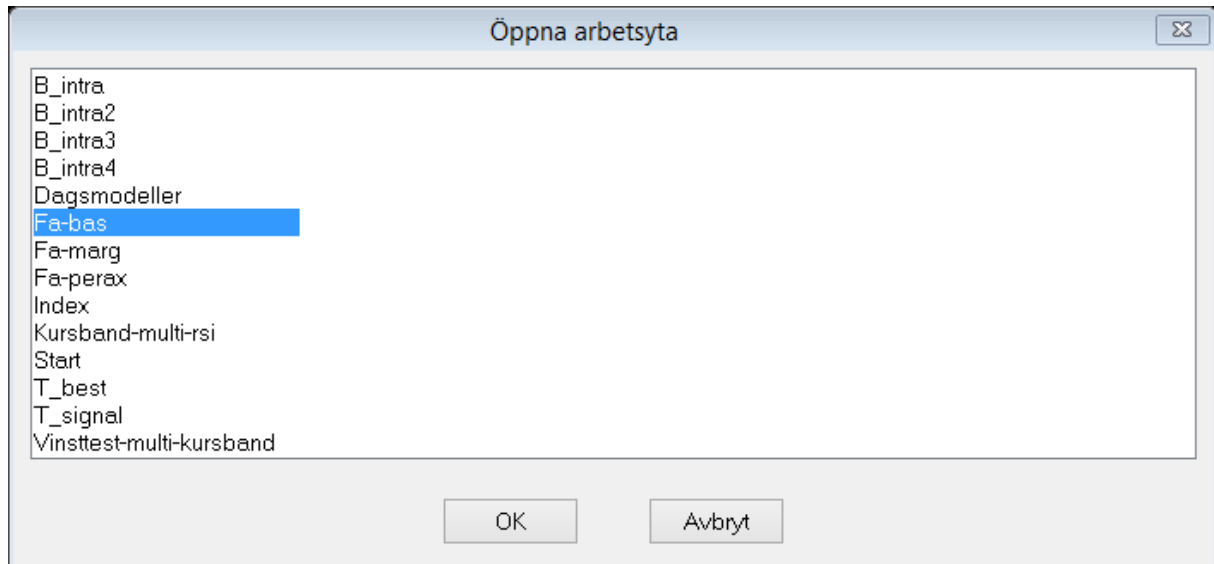
När du flyttat över de nyckeltal som du vill använda, kan du ändra den inbördes ordningen mellan nyckeltalen. Markera ett nyckeltal och använd knapparna **Flytta upp** respektive **Flytta ner**. Nyckeltalsrubrikerna, uppifrån och ner, kommer i tabellen att motsvaras av kolumnrubriker från vänster till höger.

När tabellen är klar klickar du på **OK** och programmet utför beräkningarna. Om du inte är nöjd med tabellen, kan du ändra i den genom att återigen öppna föregående dialogruta via **Visa/Göm kolumn...** på snabbmenyn.

När du byggt en tabell som du vill använda, och kört fram den på en objektlista, rekommenderar vi att du sparar tabellen i en arbetsyta. Du kan då enkelt öppna den igen och behöver inte skapa om den.

8.4 Arbetsytor med nyckeltal

Arbetsytorna får du fram genom att klicka på ikonen för arbetsytor . Arbetsytorna som börjar med FA innehåller nyckeltal i grafisk form. ”En bild säger mer än tusen ord”. Nyttan med arbetsytorna är att du får en sammanställning över trenderna i olika nyckeltal, man kan säga att du gör teknisk analys på fundamentala nyckeltal. Du kombinerar de båda världarna.

Fa-bas: Antal anställda, Balansomslutning, Eget kapital, Vinst, Rörelseresultat, Intäkter

Fa-marg: Intäkter, Avkastning på EK, Vinstmomentum (hur fort förändras vinsten), Vinstmarginal.

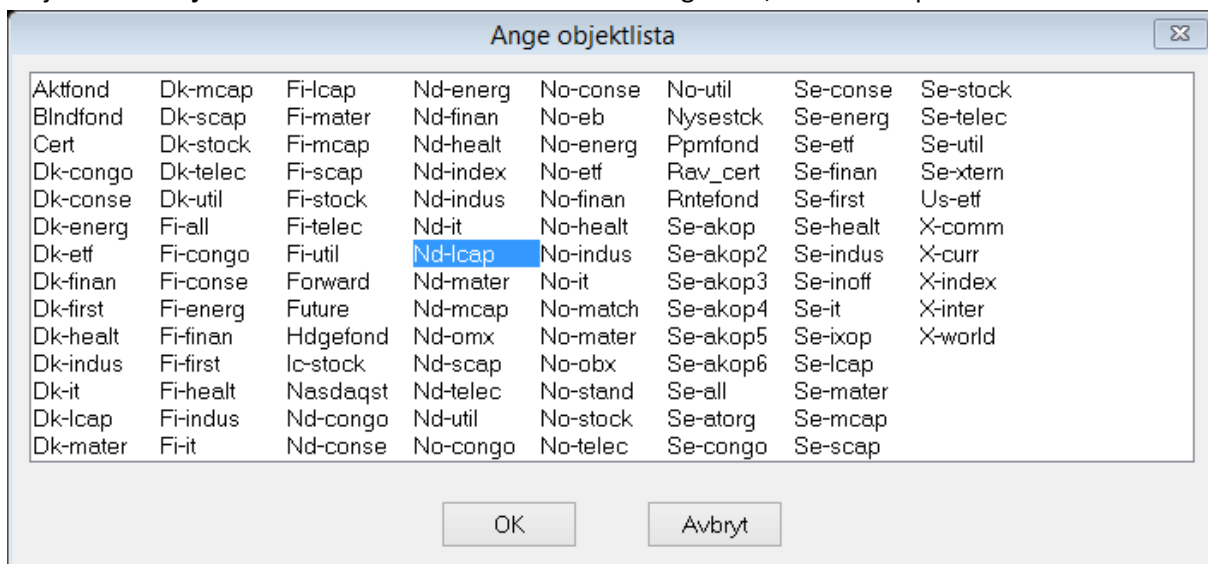
Fa-perax: Nyckeltal per aktie; Direktavkastning, Pris eget kapital, PB-tal, PE-tal, PS-tal, Börsvärde

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

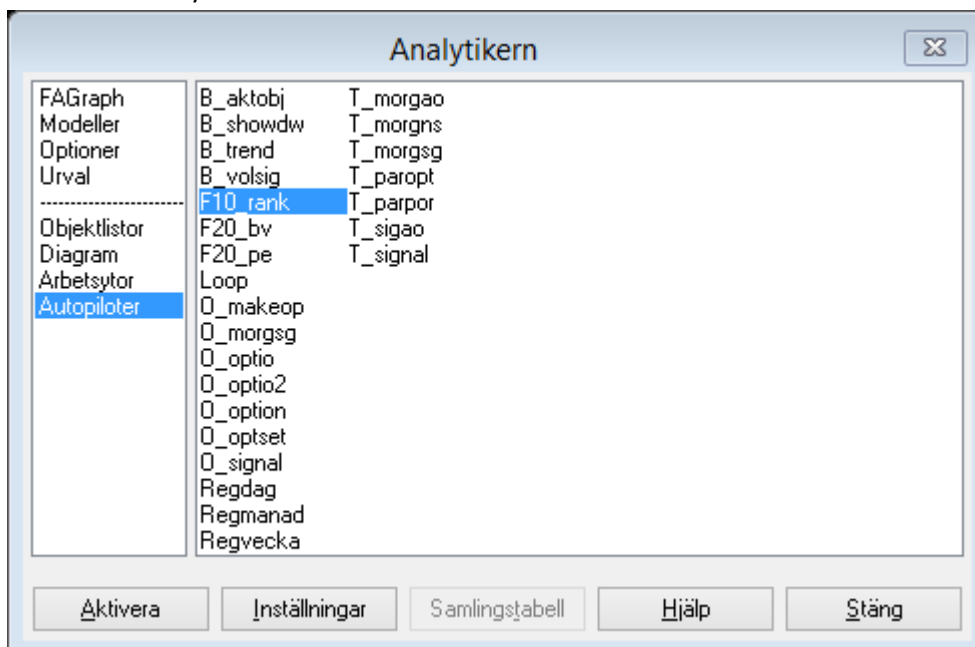
8.5 Sortera fram bolag med intressanta nyckeltal, Autopiloter

De bekväma autopiloterna sorterar fram bolag med intressanta nyckeltal. Förutom autopiloterna kan du även göra egna rangordningar. Här kommer några som gör jobbet åt dig:

1. Välj först en **Objektlista** med aktier som du vill rangordna, t.ex. Nd-lcap.

2. Klicka sedan på **Analytikern** och markera **Autopiloter**. Autopiloter som börjar med F sorterar efter nyckeltal.

8.5.1 Autopiloten F10_rank:

Denna autopilot skapar flera topp/bottenlistor på de viktigaste nyckeltalen i FA-Graph. För varje nyckeltal väljs de 10 bästa, sämsta eller både bästa och sämsta ut. Resultatet visas i en tabell för varje nyckeltal. Resultatet sparas även i en objektlista, en för varje nyckeltal. Objektlistan är sorterad från bästa till den sämsta av de tio.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

Nedan följer en lista över nyckeltalen, sorteringen samt objektslistans namn.

✓ Börsvärde	F10BV.wvs
✓ Intäkter	F10Intä.wvs
✓ Vinst	F10Vinst.wvs
✓ Eget Kapital	F10EK.wvs
✓ Balansomslutning:	F10Bala.wvs
✓ PE-tal	F10PEI.wvs
✓ PE-tal	F10PEh.wvs
✓ PS-tal	F10PSI.wvs
✓ PS-tal	F10PSh.wvs
✓ PB-tal	F10PBh.wvs
✓ PB-tal	F10PBl.wvs
✓ Direktavkastning:	F10Dirav.wvs
✓ Vinstmarginal:	F10VMarg.wvs
✓ Avkastning på EK:	F10AvkEK.wvs

8.5.1.1 Förslag till användning av rankinglistan F10_rank

1. Välj den objektlista du vill köra beräkningen för.
2. Kör autopiloten F10_Rank.wvp
3. Tryck på Fönster: Sida vid sida
4. Gotta dig åt ett överflöd av rankingtabeller på en och samma skärm
5. Fördjupa dig i en valfri aktie genom att välja din favoritmodell (t.ex. kursdiagram) håll ner **Ctrl** och dubbelklicka på ett bolagsnamn i valfri rankingtabell (välja denna aktie som aktuellt objekt) och vips visas den valda aktien i kursdiagrammet.
6. Byt objektslista till t.ex. F10Vinst.wvs och bläddra genom listan med de bolag som har största vinsten i din favoritanalys modell (t.ex. kursdiagram eller Bollingerband) eller varför inte köra multimodellen som "samlingsmodell" för F10RMarg.wvs för att se vilka av bolagen med de 10 högsta rörelsemarginalerna som ligger i köp i multimodellen.
7. Varför inte fördjupa analysen av de tio med den aktuella modellen i grafform. Du kan då välja objektlista, t.ex. F10PEI (tio med lägsta P/E-tal)
8. Välj därefter att aktivera modellen P/E-tal på objektslista (enklast genom att högerklicka på modellen i analytikern och välja "aktivera på objektslista")
9. Håll i dig! Nu börjar vi komma någon vart....
10. Gör samma som för PE-tal, men för de med låga PE-tal, titta på diagrammen för modellen Vinsttillväxt... då kanske du kan hitta en lågt värderad aktie med hög tillväxt (definition på kursvinnare).
11. Kör denna autopilot (F10_rank.wvp) en gång till men denna gång för de tio bolag med största börsvärdet. (objektlista F10BV).

8.5.2 F20_bv: Sortera fram bolag med de högsta börsvärdena.

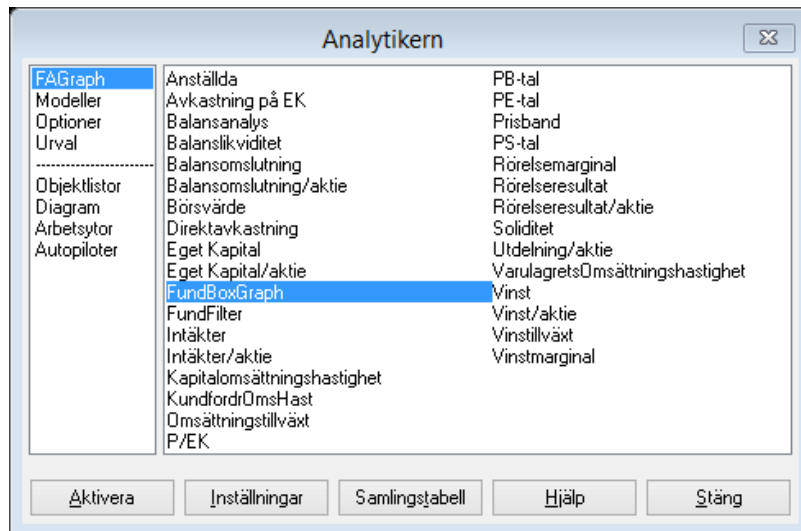
Denna autopilot beräknar börsvärdet för aktuell objektlista och väljer ut de 20 bolag med högst Börsvärde och visar dessa i en sorterad tabell samt sparar resultatet i en objektslista med namnet: F20bv.wvs

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.5.3 F20_pe: Sortera fram bolag med de lägsta PE-talen

Denna autopilot beräknar börsvärdet för aktuell objektslista och väljer ut de 20 bolag med lägst PE-tal och visar dessa i en sorterad tabell samt sparar resultatet i en objektslista med namnet: F20pe.wvs.

8.6 Sortering med modeller, FundBoxGraph och FundFilter

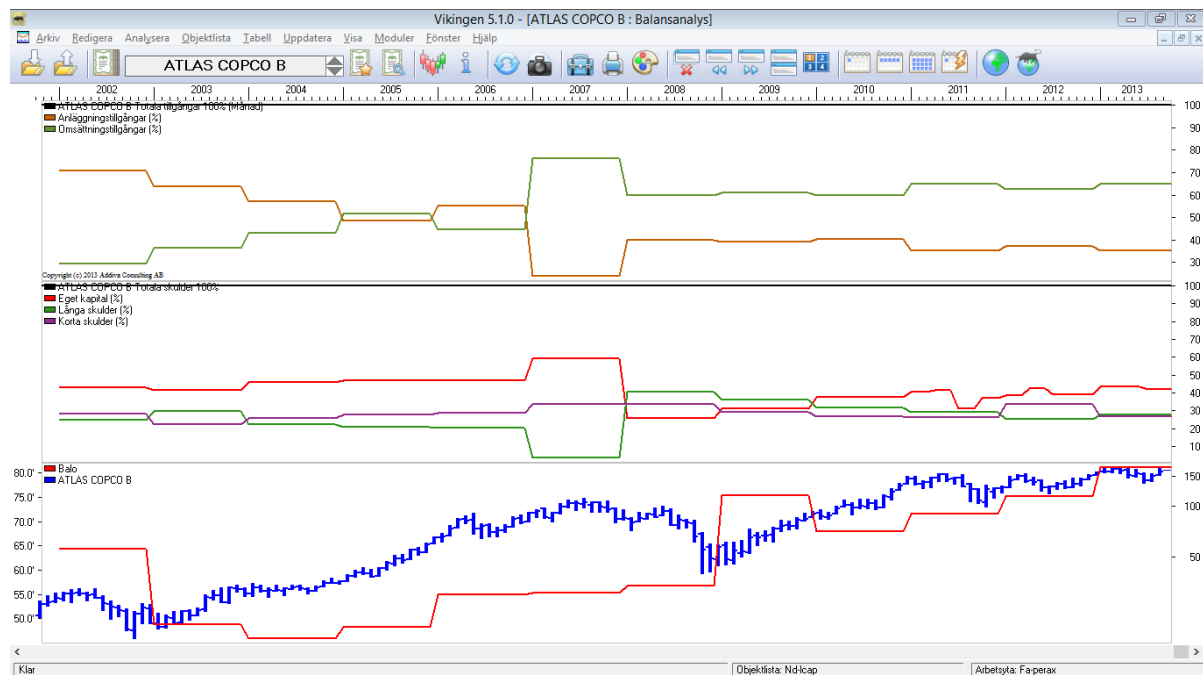

I Vikingen finns det modeller som ger köp- och säljsignaler baserade på fundamentala nyckeltal. Dvs. om vissa gränsvärden är uppnådda, blir det signal om att köpa eller sälja. Resultatet av signalerna går att se i ett vinsttest. Klicka

på analytikern och sedan på FAGraph, så visas de olika nyckeltalen som kan ritas ut på skärmen.

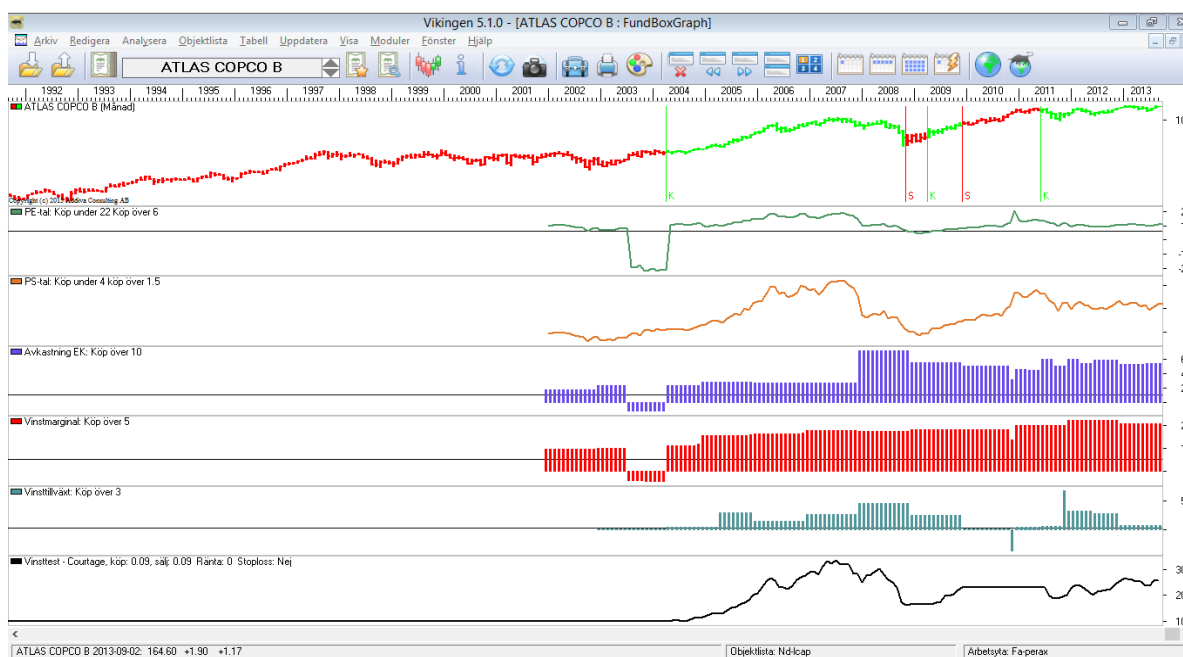
8.6.1 Balansanalys

- ✓ I Balansanalys ser du balansen mellan tillgångarna och skulderna i bolaget. I översta delen visas fördelningen mellan anläggningstillgångar och omsättningstillgångar ($AT+OT=100\%$).
- ✓ I den mittersta visas fördelningen mellan Eget kapital och Skulderna ($EK+LS+KS=100\%$).
- ✓ Längst ned visas Balansomslutningens förändring tillsammans med kurskurvan. Kursaxeln är till höger.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.6.2 FundBoxGraph

FundBoxGraph [X]

Antal perioder framåt

Från och med

Till och med

(nolla även gränser skippar beräkning)

--- **visa P/E-tal** ---

PE-tal: övre gräns för sälj

PE-tal: undre gräns för köp

--- **visa P/S-tal** ---

PS-tal: övre gräns för sälj

PS-tal: undre gräns för köp

--- **visa Avkastning EK** ---

Avkastning EK: undre gräns för köp

--- **visa Vinstmarginal** ---

Vinstmarginal: undre gräns för köp

--- **visa Vinsttillväxt** ---

Vinsttillväxt: undre gräns för köp

--- **visa Vinsttest** ---

--- **visa Huvudobjekt** ---

I den här fantastiska modellen kan du sätta dina gränser för när du tycker att det är fundamentalt värt att köpa och sälja ett bolag utifrån:

- ✓ PE-tal
- ✓ PS-tal
- ✓ Avkastning på EK
- ✓ Vinstmarginal
- ✓ Vinsttillväxt

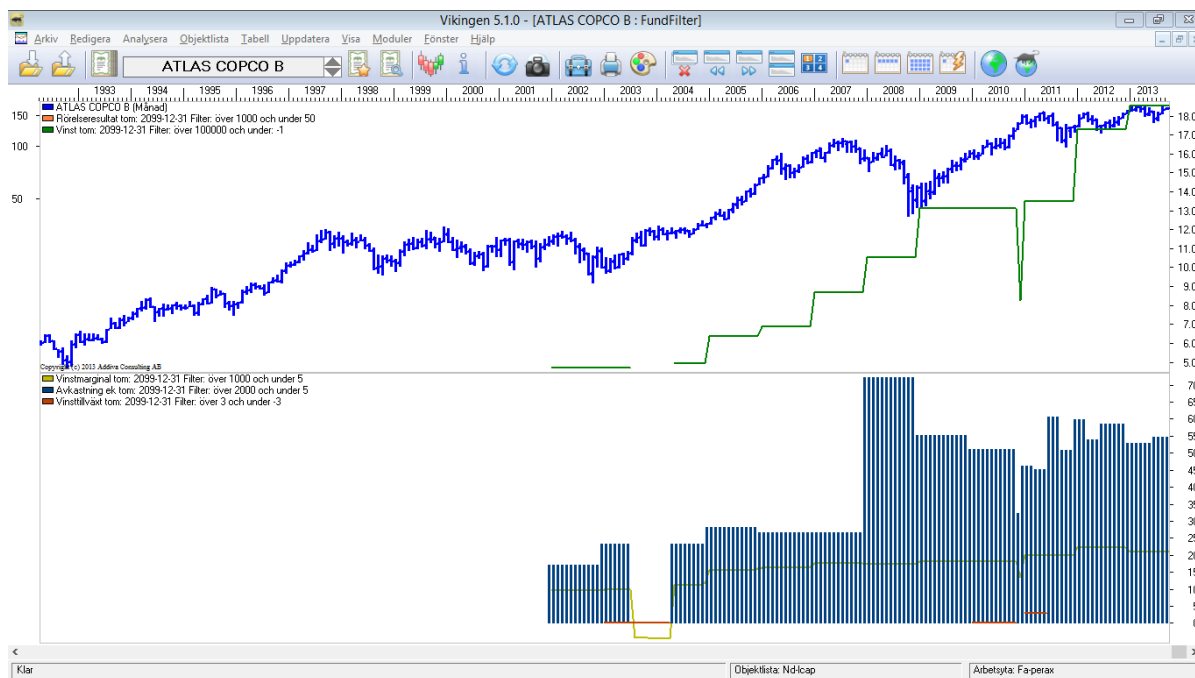
Högerklicka i modellen, välj modellinställningar och skriv in dina gränsvärden. Här är förslag på några rätt så bra inställningar.

Tryck på "Spara" för att ha kvar inställningarna för flera bolag eller tryck på "OK" för att tillfälligt se hur resultatet blev.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.6.3 FundFilter

I denna modell skapas det en objektlista "Utvalda" utifrån de gränsvärden du satt upp.

Välj först en objektlista, t.ex. ND-lcap (de största nordiska bolagen) och aktivera sedan modellen FundFilter. Högerklicka i grafen och välj modellinställningar.

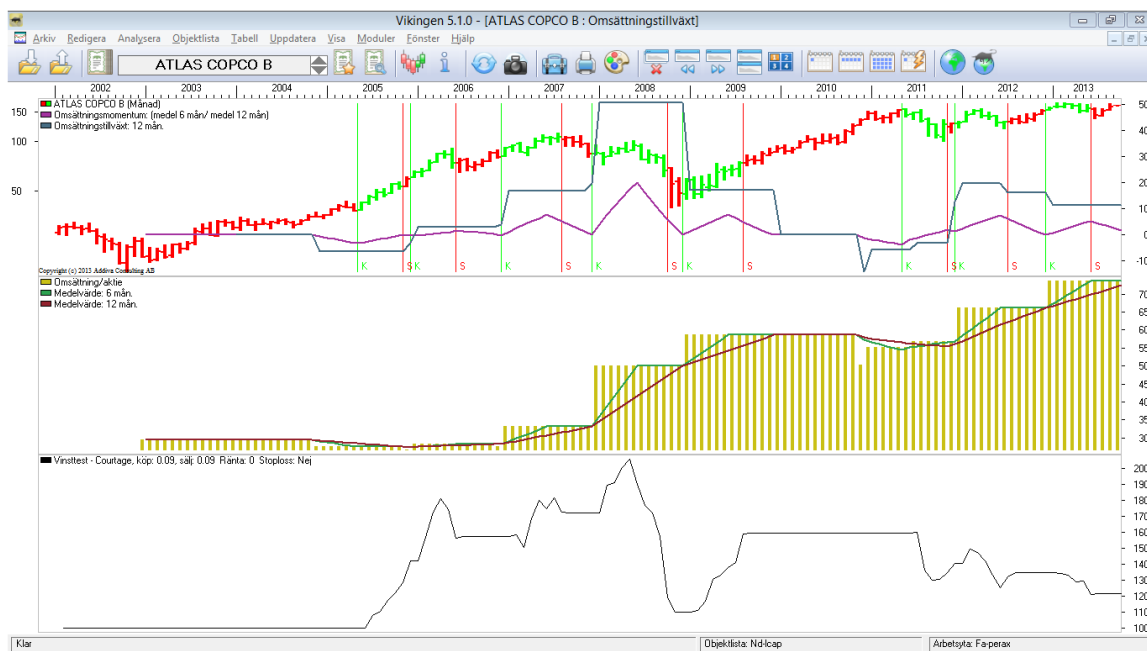
Klicka "Grafer" och bocka för de nyckeltal du vill ha med.

Grafer	
Skaltyp	Linjär
Börsvärde (mkr)	☐ Inställningar
Intäkter (mkr)	☐ Inställningar
Vinst (mkr)	☒ Inställningar
Rörelseresultat (mkr)	☒ Inställningar
Eget kapital (mkr)	☐ Inställningar
Balansomslutning (mkr)	☐ Inställningar
Antal anställda (tusen st)	☐ Inställningar
Vinstmarginal (%)	☒ Inställningar
Avkastning EK (%)	☒ Inställningar
Vinsttillväxt (%)	☒ Inställningar
OK Avbryt Standard Spara Hjälp	

Du väljer gränsvärden för varje nyckeltal genom att klicka på "Inställningar"

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.6.4 Omsättningstillväxt

Omsättningstillväxt

Antal perioder framåt 1

Från och med 2002-01-01

Till och med 2009-12-31

Övre graf Inställningar

Visa omsättning/aktiegraf och medelvärden Inställningar

Vinsttest Inställningar

OK Avbryt Standard Spara Hjäl

Ett bra sätt att hitta vinnare samt att även förstå när det går åt andra hållet, är att titta på hur fort omsättningen förändras. Volymökning, dvs omsättningsökning, kommer många gånger före vinst. Ökar vinsten kommer aktiekursen troligtvis snart att gå upp.

Övre graf

Skalltyp Logaritmisk

Vinstmomentum Inställningar

VT Inställningar

OK Avbryt Standard Spara Hjäl

Om du vill ändra på inställningarna för medelvärdena på omsättningen, gör du på följande sätt:

Högerklicka i grafen och välj **modellinställningar**.

Klicka på **Inställningar** för **Övre graf**

Vinstmomentum

Kort medelvärde för förs/aktie (1) 6

Långt medelvärde för förs/aktie (2) 12

Linjetyp

Färg

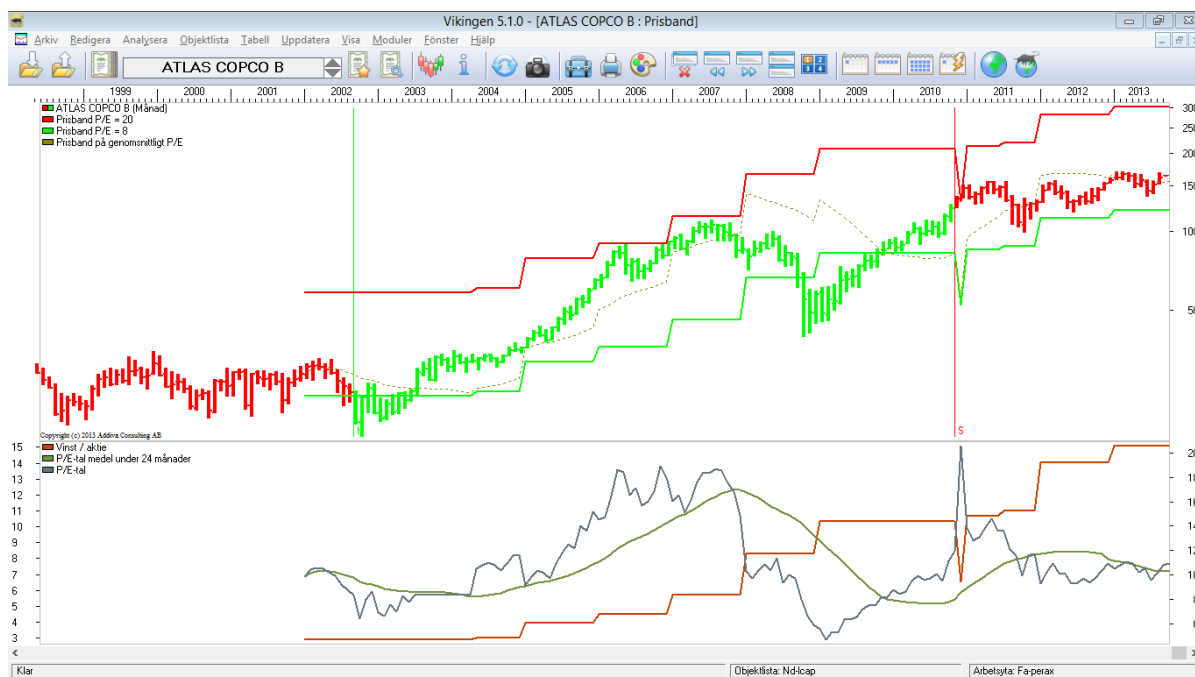
OK Avbryt Standard Spara Hjäl

Klicka på **Inställningar** för **Vinstmomentum**.

”förs” är en förkortning för försäljning, dvs omsättning.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.6.5 Prisband

När är en aktie dyr och när är den prisvärd? Ett sätt att bedöma det är att titta på aktiekursen i förhållande till vinsten per aktie, dvs P/E-talet. Lågt P/E indikerar en undervärderad aktie och ett högt en övervärderad aktie. I så fall kan lägga ett löpande band runt kursen, ett P/E-band, som då blir vår stop/loss-modell. Men i vilket intervall skall bandet ligga. Det beror på bransch och var i konjunkturcykeln man befinner sig i. När konjunkturen är på topp, är folk som mest glada och accepterar högre P/E-tal och vice versa.

Du ändrar P/E-bandet genom att högerklicka i grafen och välja **modellinställningar**.

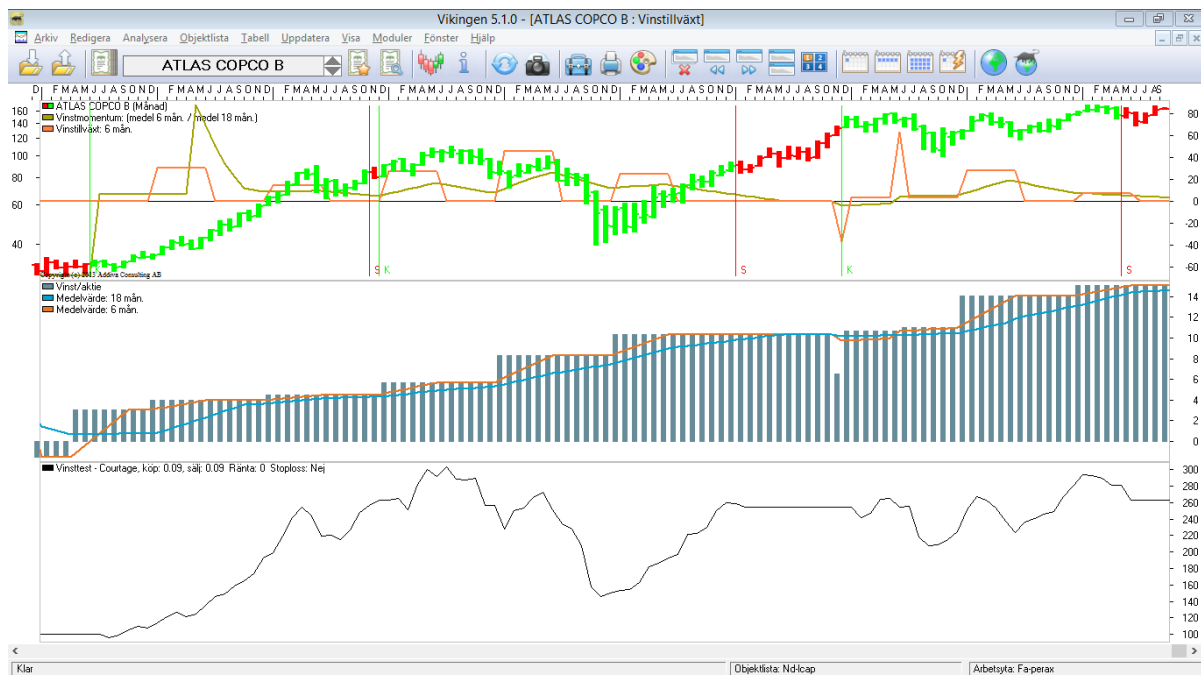
Prisband	
Högt P/E-tal (vinstmultiplikator)	20.000000
Lågt P/E-tal (vinstmultiplikator)	8.000000
Längd på medelvärde för P/E-tal	24
Analysperiod	Inställningar
Gränsvärden för P/E-tal	Inställningar
Grafinställningar	Inställningar
Vinsttest	☐ Inställningar
Volym	☐ Inställningar
OK Avbryt Standard Spara Hjälp	

Här är det ändrat för just Atlas Copco B till bra inställningar. Dvs. köp när P/E-talet är 8 och sälj när det nått 20. Trycker du på **Spara**, så kommer inställningen att gälla för alla aktier. Trycker du enbart på **OK**, gäller det bara tillfälligt.

Tips: Skapa en arbetsyta och lås varje fönster till den aktien om du vill spara olika inställningar för olika aktier. Ett annat sätt är att spara varje bolags P/E-band (prisband) som var sitt diagram.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.6.6 Vinststillväxt

Istället för att chansa på att höjd omsättning leder till högre vinst, kan man direkt titta på förändringen av vinsten. Det blir något säkrare, men risken är att man kommer in lite för sent, eftersom det redan är känt för de flesta att vinsten har gått upp. Däremot är det bra att upptäcka att vinsten håller på att falla. Det finns en tendens "att gifta sig med aktier" och det kan man begränsa genom att göra det tydligt att vinsten faller.

Vinststillväxt är en signalmodell som visar när det kan vara dags att köpa eller sälja utifrån förändringen av vinsten.

Gör på följande sätt om du vill ändra på signalerna:

Högerklicka i grafen, välj modellinställningar. Klicka på Övre graf, sedan på vinstmomentum och ändra Kort och/eller Långt medelvärde för vinst/aktie.

Vinststillväxt

Antal perioder framåt 1

Från och med 1983-12-28

Till och med 2099-12-31

Övre graf

Visa Vinst/aktie och medlevärden

Vinststest

Övre graf

Skalltyp

Vinstmomentum

Vinststillväxt

Huvudobjekt

Vinstmomentum

Kort medelvärde för vinst/aktie (1)

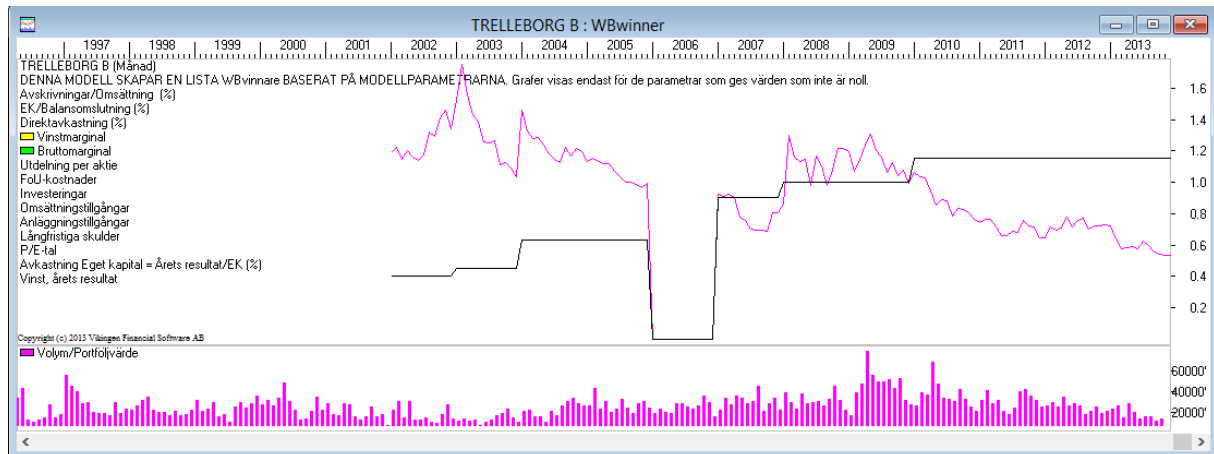
Långt medelvärde för vinst/aktie (2)

Linjetyp

Färg

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

8.6.7 WBwinner

WB står för Warren Buffet. Paul Hangård har sammanställt Warren Buffets vinstrika metod i ett antal formler. Dessa formler har vi omvandlat till ett filter i Vikingen. Så nu kan du som har Vikingen sortera fram bolag som motsvarar Warren Buffets kriterier. WB har dessutom ett antal urvalskriterier som är lite mer luddiga som inte går att klä i siffror på samma sätt. Han nämner även att man ska söka efter bolag där deras ”verkliga” (Intrinsic Value) värde är lägre än marknadsvärdet. Bolaget ska även ha en enkel produkt som är lätt att förstå sig på. För WB har detta gett drygt 30% i årsavkastning

Så; om du vill helt använda Warren Buffets metod, använder du modellen WBwinner, tittar på objektlistan WBvinnare och försöker uppskatta de bolagens verkliga värde och om det är enkla bolag att förstå sig på.

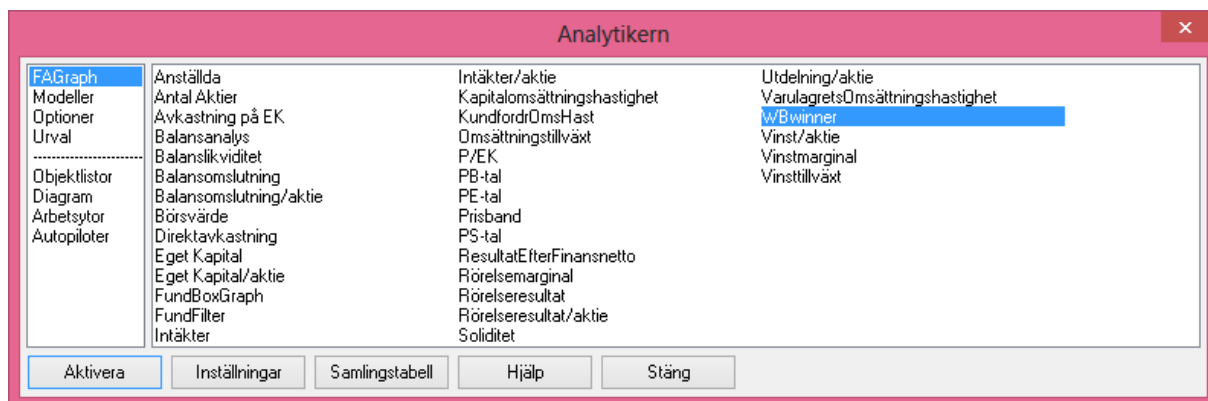
Skriver du in alla gränsvärden, är risken stor att det inte är något bolag som passar i Norden. Bolagen idag är mer komplexa än de var för flera decennier. Modellen passar bäst för industribolag med en enkel produkt, som t.ex. Coca Cola som WB blev rik på. Sådana bolag är sällsynta idag.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

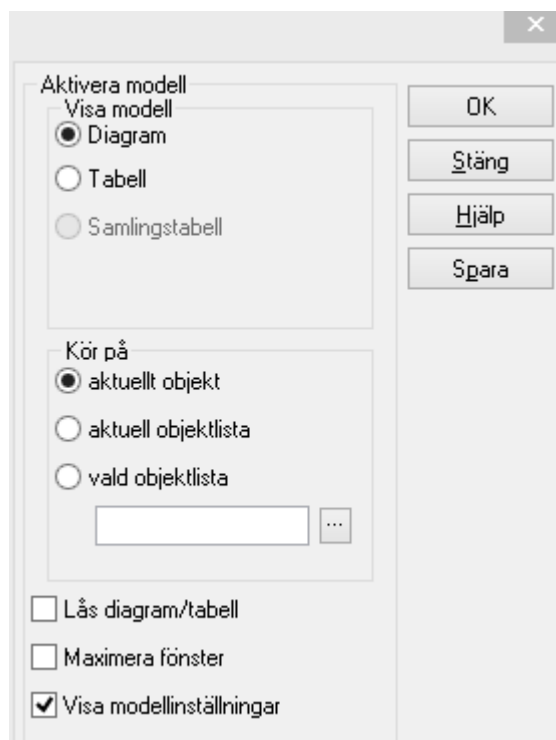
8.6.7.1 Att arbeta med modellen WBwinner

1. Klicka på ikonen för Analytikern,
2. Markera FAGraph

3. Första gången vill du antagligen skriva in dina ekonomiska gränsvärden. Klicka i så fall på Inställningar (mellan Aktivera och Samlingstabell).
4. Bocka för "Visa modellinställningar" och tryck på OK.
5. Klicka på Aktivera i analytikern. Då kommer du få ett fönster där du kan ställa in dina gränsvärden.

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

- Modellinställningar. Klicka på Inställningar för modellparametrar för att ställa in dina gränsvärden som filtret ska använda.

Parameter	Värde
Maximal avskrivning % av omsättningen	6.000000
Minsta direktavkastning %	0.000000
Minsta EK i % av balansomslutning	0.000000
Minsta vinstmarginal %	0.000000
Minsta vinsttillväxt %	0.000000
Minsta bruttomarginal (resultat före avskrivn/omsättn) %	5.000000
Maximalt belopp på forskning och utveckling i % av omsättning	2.000000
Maximalt P/E	0.000000
Minsta omsättningstillgångarna i % av balansomslutning	0.000000
Högsta andel av anläggningstillgångarna av balansomslutningen %	0.000000
Största andel långfristiga skulder i % av balansomslutningen	0.000000
Minsta avkastning på EK %	0.000000
Högsta andel kortfristiga investeringar i % av årets resultat	0.000000
Antal år att mäta vinsttillväxt över	3

- Skriv in dina gränser. Värdet 0.00 betyder att det nyckeltalet **INTE** kommer med i filtret.
- Tryck på OK
- Tryck på Spara i fönstret med Grafer/Huvudobjekt/Modellparametrar.
- Tryck på OK igen och Vikingen kommer att gå igenom aktuell objektlista, välja ut de bolag som motsvarar ditt filter och placera de bolagen i en objektlista WBvinnare.

O-nok1vf	O-seba	O-stor	O-trelb	Rntefond	Se-ettf	Se-stock	X-index
O-noki	O-secu	O-swed	O-volv	Se-akop	Se-finan	Se-telec	X-inter
O-nord	O-secub	O-sweda	O-volvb	Se-akop2	Se-first	Se-util	X-world
O-oldm	O-shb	O-swma	O-vost	Se-akop3	Se-healt	Se-xtern	
O-omx	O-shba	O-sysi	Opt	Se-akop4	Se-indus	Urval	
O-omxs30	O-skab	O-tel2	Option	Se-akop5	Se-inoff	Us-ettf	
O-orisdb	O-skf	O-tel2b	Optioner	Se-akop6	Se-it	Warrant	
O-sand	O-skfb	O-teli	Optionms	Se-all	Se-ixop	Warrant2	
O-scab	O-sksk	O-tie1vf	Opt_filt	Se-atorg	Se-lcap	Warrant3	
O-scvb	O-ssab	O-tien	Portfölj	Se-congo	Se-mater	Wbvinnare	
O-sdir	O-ssaba	O-tlsn	Ppmfond	Se-conse	Se-mcap	X-comm	
O-seb	O-ster	O-trel	Rav_cert	Se-energ	Se-scap	X-curr	

FUNDAMENTALA NYCKELTAL I VIKINGEN

11. Nu kan du gå igenom de bolagen både tekniskt och fundamentalt. Med andra ord: du har mer stöd än vad WB hade på sin tid.

